

VELL I NOU

Redacció i Administració
BOU DE LA PLAÇA NOVA. 4

REVISTA D'ART

10 CÈNTIMS

INTRODUCCIÓ

Des de els objectes d'art que's perden en la nit dels temps, fins als nostres dies, de lo vell fins a lo nou, d'ahir fins uvui y d'ara en endavant, la revista VELL I NOU embolicarà amb les seves planes i aixoplugarà sota les seves dotze columnes tot lo que estigui comprès en aquest ram de la passió artística.

Com tres i dos cinc són, les Belles Arts, tres de plàstiques i dues que no ho són, cinc seràn les tecles que tocarà aquesta Revista, que ve al món carregada d'il·lusions, amb un pà sota l'aixella i l'estrella al mitg del front.

Els seus projectes són grans i les seves esperances també, i si no hi hà rès de nou, serà un arxiu i magatzem de tot lo que dongui el nostre moviment artístic que, dintre el seu gènere, és tan important com el moviment industrial i comercial de Catalunya que's va posant al nivell de les nacions més avançades i guerreres.

Portaveu, estendart i bandera de tots els treballs dels artistes catalans que necessiten que hi hagi algú que porti llur veu cantant, la revista VELL I NOU no deixarà passar rès sense fer-ho ressonar en les seves fulles, que's mouràn amb tots els vents.

Seria una trista gracia que's catalans que tantes proves d'amor donen a Catalunya no secundessin el nostre esforç per a posar de manifest lo que val i lo que valdrà l'esforç artístic català que's va fent a la quietat i que temps a venir serà tingut en gran consideració.

Els que comprin VELL I NOU, sense adonarse'n, aniràn aplegant en els prestatges de la seva llibreria tot el moviment d'art actual, i el dia de demà, a l'hora menys pensada se trovaràn amb un tresor que no se l'esperaven i no se sabràven avenir de que una producció tan important s'hagi fet a quatre passos de casa seva i amb tant pocs anys.

VELL I NOU serà el mirall que enmirallarà a l'enjoïllada Catalunya, i posat a la mà de la nostra mare patria, serà una de les coses més boniques de la terra.

Sabem que som esperats amb ansia pels aficionats a les Belles Arts, que no tenen altre consol que'l pensar que les coses bones fan de bon esperar, i sabem que si no sortísim hi hauria veritable pànic als centres artístics que

esperen amb candeletes la aparició d'un setmanari com el nostre per a veure-hi enmirallada llur activitat.

I ara per cloure no ens falta més que escriure la dedicatòria de VELL I NOU a la memoria de tots aquells periòdics nous que ja s'han fet vells i que en vida se anomenaren IV Gats, Pel i Ploma, Picarol, La Cantanada i Revista Nova que des de l'altre barri faràn tot lo que podràn per animar als nostres llegidors.

Sense rès més de particular que saludant als nostres companys de Premsa i expressions de tots per a tots, entrarem en materia, quedant els seus afectíssims amics i segurs servidors que les seves mans besen,

ELS REDACTORS DE
«VELL I NOU»

BADIA AMB SOL PONENT per P. Isern Alié

FOT. MAS

D'ART NOU

OTTO WEBER

Un altre exposició d'art nou s'inaugurà a la petita galeria Dalmau, una exposició de pintures d'un artista de l'Alemanya del Rhin, quines obres expressen amb una gran senzillesa de manera de fer, la beutat de les coses. I aquesta sencillesa i aqueix amor a les fermoses formes no trascendeix per el sistema o per el modo d'expressar-se, sinó per un veritable sentiment d'idealització. Rès indicaria l'art nou si tingués en Weber la ceguera dels qui fan art vell. I fer art vell no vol dir seguir el noble exemple dels grans mestres primitius o secundaris; fer art vell vol dir art que envelleix i que, per tant, es mort, mentres que l'art nou, encara que no sigui d'enguany, si resplandeix bellesa, no mort mai, gosant com els immortals d'una eternal i riallera primavera. Això és, que no basta per fer art nou dibuixar i pintar com qui fa cristallitzacions, medint plànols i armonitzant volums, copiant-se l'un al altre per fer originalitat d'escola; sinó que dintre de l'art nou hi té d'haver temperament propi, visió personal i lírica idealització, sigui l'una o l'altra la manera de fer. Poc importa que se segueixin petjades purament clàssiques i regles netaament acadèmiques si es porta dintre una concepció espiritual de les coses del món. Aqueixa visió és la que no s'assembla a rès ni té rès que veure amb ningú. En canvi, per molt que's preocupi l'adotzenat en tirar per els viaranys que anaren en Filinger, en Gauguin o en Van Gogh, per molt que fassi i per cubiste que sigui, no passarà mai de fer pintura vulgar, art vell, és a dir, art que enmalalteix, que és mort i que s'aniquila, mancant-li la joventut eterna de la beutat. Crec que era en Cezanne, que un dia va copiar una taula de Van Steen. I siguent una còpia, l'obra — que's conserva plenament jove i nova — ha quedat com mostra d'una gran originalitat. Hi ha molta gent que volguent fer originalitats sols fan còpies. Es allò d'aquell que parlava en prosa sense sapiguer ho, tenint al costat a qui, volguent parlar en prosa, desgranava en la seva paraula senzilla, capellets de perles.

L'art den Weber és noble, fort, sà, jove i nou. Rès hi podrà, després de la guerra, contra aqueix art séu, la forta bufada de vent que diuen que escombrarà totes les coses febles i malaltices, florides en últims temps de decadencia. Podràn caure tots els acadèmics del cubisme, amb gran barreija, junt amb els acadèmics del anticubisme. Quan cauen les fulles totes s'ajunten arrastrades per el mateix cop de vent. Les obres den Weber restaràn perquè tenen sava. Cada una d'elles és el producte d'una visió propia, sentint-s'hi quelcom de lirisme de les coses que les fa amables, havent-les concebut amb amor. I que té facultats

per posar amor a la seva obra, dota an aqueix del sentit d'eternitat.

Podràn veure-hi els professionals del seu art la semblança que, en el seu modo de fer, pot tenir en Weber amb aqueix o l'altre mestre de la pintura. I això ho diràn tots aquells que pinten d'una manera que de tant assemblar-se a tothom no diu rès a ningú. I casi sempre val més assemblar-se a un sol mestre, en el modo de fer, quan se pot posar-hi temperament propi en el modo de veure, que no fer art d'imitació de tot un rengle. Perquè de vegades l'assemblança vol dir simpatia. I les coses que s'assemblen, s'estimen. I com que estimar vol dir contraposició de desitjos que aspiren unir-se, assemblar-se no vol dir imitar-se, sinó aspiració de dos coses distintes a esser-ne una sola, agafant la mateixa modalitat i forma. Un artista pot molt bé fer un art que s'assembla an el d'un altre sense que sigui la mateixa cosa. Una obra d'art pot tenir punt de contacte amb un altre d'escola ben distinta, ja sigui per la seva bellesa, ja sigui per la seva grolleria. En canvi, rès té que veure una obra d'art, per exemple, diguem-ne de l'escola de Cézanne amb un altre de la mateixa escola, encara que les dos representin una Natura morta, de tonalitats blaves amb una poma i un gerro i un plat de foc, si l'una està pintada per home que té temperament d'artista i l'altre per home que sols té temperament de pintor. Es aqueixa la petita diferencia que tantísim separa les coses.

Hi hà qui, quan porta geni, que ni volguent imitar, pot. Ja he citat primer l'exemple den Cézanne. Citem-ne un altre. En Carles Baudelaire, impressionat per les llegendes de *Gaspard de la Nuit*, de l'Aloysius Bertrand, va volguer fer una literatura parescuda. I va eixir de l'imitació una distinta, original i bella cosa.

En Weber, encara que imités parlaria per el seu compte.

Es un jove alemany que, malgrat la seva nacionalitat, sab fer les coses amb aquella senzillesa i claretat que és el més llegendari orgull de les terres llatines. Es nat a la vora del Rhin, el riu de les belles corrents ideològiques i que ha endegat moltes vegades civilitzacions d'alts i poderosos pobles, lligant-los per la comunicació constant de les seves aigües. No té rès que veure, per tanr, amb els de la feixuga concepció dels de l'altra banda del Imperi.

L'alemany d'ulls blaus ha sapigut veure el paisatge català, idealitzant-lo. Ha buscat en cada poble un punt culminant per a poder, des d'allí, sentir líricament tota l'armonia. I ens dona avui, graciosament, la seva visió de les coses.

ROMÀ JORÍ

CARTELL per Joan Colom

VELL I NOU :: REVISTA D'ART ::

Preu de subscripció: Trimestre 1'50 pessetes

PINTURA per Otto Weber

FOT. MAS

SUBASTA A CAN DALMAU

— Dimecres passat va tenir lloc en les Galeries Dalmau la primera de la sèrie de subastes d'objectes d'art antic, organitzades per la Casa. Aquesta venda se vegé extraordinàriament concorreguda, fent-se nombroses adquisicions d'objectes ceràmics, vidres, joies, miniatures, pintures, teixits. Entre els concurrents que feren adquisicions per a les seves col·leccions hi havien els senyors Benay, Plandiura, Meifren, Canals, Colom, Segura, Carles, Junyer (J. i S.), Carreres i esposa, Andreu i esposa, Moragas, Llorens, Moliné, Tachar, etc.

De 3 a 6 de la tarda, els objectes inclosos en la subasta, estigueren separatament exposats, verificant-se la venda al millor postor de 6 a 8 del vespre.

Dilluns vinent, dia 15, a la mateixa hora, tindrà lloc la segona subasta, posant-se a la venda, alguns magnífics objectes de mobiliari.

Se'ns diu que'l propi antiquari senyor Dalmau, ha fet darrerament una valiosa adquisició d'un objecte de ceràmica de Alcòrca, que sens dubte se'l disputaran els col·leccionistes.

EXPOSICIÓ BERTRANA

El distingidíssim literat senyor Bertrana, se'ns mostra com a pintor en «La Cantonada» després de molts anys de no haver conreat professionalment l'art de la pintura. Com que es tracta d'un artista que no basa les seves obres en els principis essencials de la Bellesa i té per objecte únic algunes de les qualitats que acompanyen aital fenomen estètic, és del cas cenyir-se a parlar d'aquestes fent constar que posseeix d'una manera molt notable el sentit de l'harmonia, sobre tot en lo que aquesta té de proporcional ja que'ls assumptes que toca no reclamen d'una manera imperiosa l'altre condició armònica que és la simetria.

Felicitem al autor i celebrarem que'l company de lletres pugui seguir segant llaurers en el camp de la pintura.

LES NOSTRES HORES

Les hores que passen fan l'història, i nodrides dels nostres fets, s'en van a les rengleres del passat on l'avenir se forma. Lo important per a nosaltres qui nodrim el passat d'actes i d'obres, no és pas l'efecte que aquestos actes i aquestes obres puguin produir en l'avenir, ni el qualificatiu que elles puguin mereixer, sinó çò que en la íntima constitució de l'avenir hi pugui haver d'elles, és a dir, çò que de nosaltres pugui sobreviure al nostre cos i perpetrar-se al través de les generacions. Les hores se nodreixen del esforç present i deu preocupar-nos el que la qualitat d'aquest esforç sia essencialment immortal, que çò que fem fet sia per no morir mai més, per a viure en l'avenir, fresc i rosat com una ponzella nova, i que l'avenir deixi de ser un jutge dels nostres fets, per a passar a ser una floració nova de la nostra llevor, una continuació i una evolució cap a un millor.

Es una cosa important el posseir-nos de la responsabilitat immensa que contraïm al pas de les nostres hores, car es dins les hores que els fets s'endrecen i es converteixen en sentits i tendències i inclinacions que pesaran sobre l'avenir, i si la columna dels nostres esforços no és ben basada i verticalment alçada per a que els altres puguin tot simplement continuar-la, ens caldrà enderrocar-la. El nostre dilema per això és fatal: o la mort, o l'immortalitat.

Çò que no és susceptible de continuació és que és mort. La renovació que ens a calgut ha nosaltres, no s'ha fet sense passar per demunt de les ruïnes de coses mortes que ens ha calgut enderrocar amb una pèrdua de temps preciós. La renovació no és lo millor, per que renovar vol dir destruir coses que s'interposen entre dos extrems

de vida, i unir aquestos dos extrems per a prosseguir l'història, per a continuar la cadena de lo viu. Lo millor doncs és continuar, i l'ocupació atenta de la nostra generació ha de ser el que çò que deixem fet pugui ésser continuat. Devem tenir present que estem elaborant una cosa fatal per a l'Avenir, que és el seu Passat. Nosaltres estem ara fent el Passat de l'Avenir de Catalunya.

El passat és l'herència d'una generació, i si el té de tal manera que sols li calgui continuar-lo, tot el seu treball va inclinat a la perfecció, a l'afinació del seu tresor. Altrament, si li deixem un passat de coses mortes, d'obres i fets que no han resistit més enllà de la moda, i no han engendrat per tan res més que el prejudici i la costú, el Passat serà per l'Avenir, el gegant invisible contra el qual haurà de lluitar, i com un hèroe antic, se l'haurà d'arrencar com qui s'arrenca les entranyes, i anar pel món buit de dintre cercant un passat, una història a continuar, un fet viu amb el qual empalmar la seva vida. Tal ens ha calgut a nosaltres.

Mes, així com ens hem de lliurar de la preocupació estètica de l'efecte que els nostres fets d'avui puguin produir en l'Avenir, ja que hem de tendir a que l'avenir en continuï, hem de guardar-nos també de considerar l'avenir com a únic objectiu nostre en perjudici del viure present. El present és lo important, lo sòlid, lo viu, el camp de les nostres accions, la muntanya on hi ha la pedra de la catedral que hem de bastir. És amb lo que tenim i som, i sols amb lo que som i lo que tenim, que'ns hem de fer immortals. Que aquesta nostra existència és l'única sobre la qual tenim domini i les nostres mans no poden palpar res més que çò qui és palpable. Som com uns pastors menant el remat de les nostres coses millors o pitjors vers les altures. Més o menys perfectes que elles sien vives i fetes amb la vida, car l'immortalitat no rau en la perfecció, sinó en la vida. Les estatuës de la Grècia arcaica son immortals essent imperfectes al costat de les del temps de Pericles, i els Sants de les nostres catedrals romàniques ho son també al costat de les obres del Renaixement. La perfecció és variable. Muda amb el temps. La vida és sempre la mateixa, i allí on hi ha sempre vida, hi ha l'immortalitat.

Jo no sé quin ideal millor pugui haver-hi per una joventut, que aquest de fer una història, que aquest de constituir-se en influència eterna, i filtrar-se al través de les generacions, com un raig de llum; que aquest ser viu sempre encara que mori el cos i es podreixin els ossos; viu en el cel i en les coses de la terra com una pedra de les de baix, que no's veuen però que si els arcs juguen a dalt en corbes gracioses, és perquè ella hi és. Ser la pedra romànica de la catedral gòtica, si voleu. Haver passat d'estil, però «ser». Infiltrar en el silenci de l'avenir aquest valor d'avui que'ns anima i ens dona l'aire al gest. «Ser», sense tenir el nom registrat en els arxius, ni devenir tema d'investigació arqueològica, «ser» una capa de la conformació geològica futura, «ser» en el fons on germinen les llevors, substància determinant de les floracions noves.

«Essent» se fa la veritable història, car l'Història, aquesta qui conforma als homes i pesa demunt del seu esperit és feta d'essències immortals, i aquesta alta virtut de conformar les nacions i els pobles, li ve d'aquest ser feta de les miques de Déu que hi ha en cada home. Es cert que hi ha una ciència que registra tots els aconteixements, vius i morts, vills i lloables, i una altra qui demunt d'ells especula i en treu les conseqüències amb les quals reedifica l'imatge del passat, més això no és pels pobles i els períodes d'enfonsament i de misèria, de negació i de vanitat, res més que una autopsia on li arrenquen les entranyes per a fer al voltant dels seus ossos esquarterats una parada de les seves misèries arqueològiques. No, no és l'imatge del nostre passat lo que hem de llegir a l'avenir, sinó la vitalitat del seu present. No hem de ser una morta curiositat, sinó una influència tremoladissa viva, real i eficaç. Fer l'història vol dir fer-se immortal, per ésser çò qui pesa i fa els costúms i dona arrels a les coses que seràn actuals en l'avenir. Ser rahó i fórmula de vida, llei imposada als pobles i als homes com els arbres ho són les muntanyes i el nas a la cara; devenir part de la natura del futur, acumulació de vitalitat del passat, corrent continua de l'energia creadora, integrar-se a l'eternitat que al cap-devall és el camí dels homes.

I qui podrà negar el dret a la nostra aspiració? Quin monstre pot engrapar l'esperit, qui ens lligarà l'ànima de mans i peus? Sols nosaltres podríem ésser el monstre adelerat que's mossegués la cua. L'altura aparent de la nostra aspiració és avui un producte de les baixes aspiracions que'ns volten. L'ànima és immortal, i sols cal fer treballar l'ànima per a deixar obres immortals. Aferreu-la a la matèria, infiltre-la a les pedres, tú, Arquitecte, i tú, Escultor al marbre i al bronze, i tú, Pintor en els colors, que són el signe vital de la matèria, i tú, Fuster i tú, Gerrer en la fusta i en la terra, i tú, Poeta en la paraula, i tú, Músic en el so. Que cada pedra i cada color i cada bronze i cada fusta i cada paraula i cada so sien una cosa vivent, l'ala d'una expressió, una cosa intel·ligent per la forma i expressiva per l'esperit, amb qui l'home pugui sostenir diàlec. Escampeu la vostra ànima demunt la natura, com una llevor nova que dongui aquestes flors d'humanitat que són l'obra d'art. Ascendim les coses adormides del paisatge a la categoria de criatures intel·ligents i elles en canvi seràn urnes de matèria duríssima més forta que la feble carn del nostre cos, que guardaran la reliquia del esperit qui va filtrar-les pels segles dels segles.

Així farem l'història, omplint les hores que passen

d'essers nous capaços per a l'avenir, perpetuant dintre d'ells la nostra vida, i la seva presència fatalment, constituirà un antecedent al treball de les ànimes futures.

O això, o morir. O ser una força latent per sempre més, o un museu de curiositats del segle XXV.

JOAQUIM FOLCH I TORRES

CARTA OBERTA

Estimats amics de VELL I NOU: he rebut la vostra lletra de convit, i vos dic tot seguit que'l vostre programa fa per mi. Això de no proposar-se aixecar cel ni terra, ni fundar escoles, ni posar primeres pedres, ni buscar armaris del pà, demostra la necessitat de que sortís el setmanari quin primer número m'anuncieu per molt aviat. Els vostres noms són ademés, la senyal de que publicareu un paper constructiu, aixecant la massa de les idees que tingueu damunt d'uns fonaments sòlids, deixant que continuïn projectant-se coses, començant per la claraboia o pel penell giravoltant.

Sembla, per lo que'm dieu, que les matèries de que tractareu preferentment, seràn les artístiques, tant en els aspectes que ofereixi l'actualitat com esbrinant l'antiguitat o senzillament la velluria de les coses; d'aquí el nom de VELL I NOU que l'hi heu posat al vostre setmanari. Mai millor ocasió que la present per a publicar a Barcelona un setmanari d'art antic i modern; car el no preocupar-se ningú efectivament de aitals coses, fa que la publicació pugui anar-se desenrotllant tranquil·lament fóra de les corrents del públic que anireu fent-vos vostre poc a poc.

Podeu comptar amb la meua pobre ajuda per tirar endavant les vostres tasques, sobretot en la part corresponent a Vell, no que no m'agradi més lo Nou, però cada dia em convenço més que lo nou és vell. Com ja queda dit, soc dels vostres.

M. UTRILLO

Sitges, 6 de Març de 1915.

ECCO IL PROBLEMA

Tots els que som aquí, sabem, primera; que'ls pocs o molts pobles selvatges d'ara, sempre i de tot temps que produeixen obres artístiques *motu proprio*, s'estimen trenta mil vegades més les obres de la maquinària dels pobles que avui van al davant de la civilització que les seves propies obres; segona: que les obres d'art selvatge malgrat i careixer de les condicions d'harmonia que la bellesa reclama imperiosament, contenen en gran escala i en grau superlatiu l'essència reclamada per aquesta mateixa bellesa; i tercera i última: que els objectes de fabricació moderna generalment contenen una quantitat ínfima i mínima d'aquesta essència.

Per una causa que ara ens guardarem prou de retreure i com ja hem dit i direm en altres articles més ben escrits que aquest, els fills de la civilització dotats del dò de sentir i fruir l'essència de la Bellesa van al darrer de les obres selvatges carregats d'admiració i els selvatges darrer de les obres de fabricació europea per baratar-les amb les seves.

Aital contradicció pels mils i mils homes que no coneixen l'essència estètica i pels pocs que coneixent-la no n'han tret l'entrellat ni n'han trobat el desllorigador que determina la característica que la caracteritza és un misteri que no te cap ni peus.

Deixant de banda les raons i els sentiments dels uns i dels altres i fins fent cas omís del misteri que envolcalla l'assumpte que'ns ocupa ni declarar com ni de quina manera aquest fet és una conseqüència lògica i necessaria de certes i determinades lleis que callarem per no fer rodar el cap dels nostres llegidors que ja tenen prou pena i no'ls hi falten problemes més urgents, pendents de resolució, ens quedarem en el fet de la veritat que és el

de que l'immensa majoria dels homes civilitzats, seguint les petjades dels selvatges no tant sols s'estimen més als principals productes de l'indústria moderna, que les obres dels pobles selvatges, sinó que entre les obres d'art que es produeixen a les nacions més progressives i avançades trien i reamenen les que tenen una qualitat més semblant a la de les produccions industrials més perfeccionades i menyspreuen les que tenen una qualitat igual o semblant a la de les obres dels selvatges.

Aquest fet presentat nú i crú sense vels ni atenuants a la consideració dels nostres llegidors, és el que constitueix, sense dir cap mentida, la qüestió social artística que's presenta malgrat el cercle reduït que agafa, amb tots els caràcters del problema de la fam pels artistes que avui, portats per la més enlairada de les inspiracions, conreen l'essència pura i neta de la bellesa.

Enamorats com uns boijos d'aquesta puresa i netedat volen produir un art si pot ser tan arrelat i endintzat a l'essència esmentada com el dels mateixos selvatges, perquè de totes les escoles artístiques la que regularment la conté amb més abundància és l'escola selvatina.

Paral·lelament an aquest desitg tan pronunciat entre els artistes, els públics dels pobles més avançats en el camí de l'avenç tenen el mateix gust que'ls selvatges més selvatges per la producció llepada i acabada de les màquines d'últim model.

El divorci entre'ls artistes i el públic s'accentua a mida que'ls primers accentuen el seu amor a l'essència pura i està en raó directe de l'inspiració que'ls il·lumina i enlluerna.

I lo més bo d'aquest divorci és que no solsament no s'ovira una sol·lució ni es veu la manera de que de la *noche* a la *mañana* els artistes perdin l'amor que tenen a l'essència estètica que és la vida de llur vida ni de que el públic que paga tingui un gust diferent dels selvatges.

Com si això no fos prou, aquest problema que tantes llàgrimes costa als artistes és una circumstància tant particular, que pel mer fet de ser anunciada com a problema fa riure al públic que no arriba a comprendre ni li cab al cap com en un mar de llàgrimes com el d'aquesta vida per on naveguem amb *rumbo* a l'altra, encara hi hagi qui plori per l'essència de la Bellesa, i es comprèn que sigui així, perquè si agafem i diem a les persones que no tenen coneixement de l'essència de la Bellesa ni l'han de veure mai per anys que visquin, que aquí en la terra i sense anar gaire lluny trovaríem homes que's desesperen per produir aquesta essència i fer-la àmar i respectar com els seus encisos requereixen, ni sabran de que'ls hi parlem ni en el cas absurd de que arribessin a admetre que aquesta essència existeix real i positivament no comprendrien perquè hi hà artistes que l'adoren.

El problema de vida o mort pels que han nascut per crear-la i adorar-la no té solució ni remota ni aproximada perquè ni *manu militari* se pot aspirar a fer respectar l'ideal d'aquest artistes que pels qui no'l tenen és un ideal que ni té raó de ser.

Endressar instàncies, sol·licituts, demandes, exhortes i pediments a les Institucions oficials, als Centres de caràcter instructiu, a les Societats de cultura i a les econòmiques és picar en ferro fret, perquè aquestes entitats estan constituïdes per persones que'n qüestions d'art tenen el mateix gust que les majories.

Esperar la solució dels Centres artístics propiament dits, és sortir del foc per caure a les brases, perquè aquestes entitats representen l'art parió i bessó de la producció de les màquines modernes que és el que el públic demana.

Però totes aquestes dificultats no són res en comparació de lo que anem a dir i és lo següent: que si ens dirigim als mateixos artistes, grans conresadors de l'essència desitjada, perderíem les últimes esperances, perquè la major part fóra de l'art que conreen, demanen en les altres quatre arts lo mateix que demana el públic an els selvatges i ja no parlem dels conresadors que ademés d'això volen que'ls objectes més usuals siguin producte exclusiu de la maquinària moderna i l'última paraula de la civilització.

Les cinc arts propiament dites que's poden comptar amb els cinc dits de la mà, Poesia una, Música dues, Arquitectura tres, Escultura quatre i Pintura cinc, se troven en un carreró sense sortida i per primera vegada en l'història quan contenen l'essència pura estètica i se aparten de la perfecció assolida pel progrés i la ciència se'ls hi presenten una munió d'enemics que les volen fer desaparèixer.

Dèu fer cosa de dos anys que parlant d'aquest problema en lo que respecta al mercat artístic català deiem que'l problema més que humà era diví perquè la solució depenia de que Déu o la naturalesa, de la mateixa manera que havia fet neixer els conreadors fes neixer els públics, però ara que podem parlar amb

MARBRE POLICROMAT DEL SEGLE XV
procedent de Burgos. Col·lecció de D. O. Junyent

una mica més de coneixement de causa per haver-nos ocupat en l'estudi de les lleis divines i humanes, podem mitg assegurar, sense fer-nos'hi forts, que d'aquestes lleis no s'en desprèn d'una manera lògica i necessaria el neixement de públics adoradors de l'essència de la Bellesa.

De manera que'l divorci entre'ls artistes i el públic passarà de ser una senzilla separació de cossos, per esdevenir una guerra mortal en la que'ls artistes sofriran els efectes de la misèria i del menyspreu de l'ignorància humana, i els crítics, al parlar als llegidors des de les columnes dels periòdics i revistes, serà com si ho diguessim a la paret.

FRANCESC PUJOLS

ANTIGUITATS

COL·LECCIONS I COL·LECCIONISTES

Benvolguts senyors llegidors: Tinc l'honor de presentar-me a vostès per primera vegada i fer-los saber que soc jo, en Fura, l'encarregat de donar-los compte de totes les noves interessants que's refereixen a les col·leccions i als col·leccionistes d'antiguitats de Barcelona i de totes les terres catalanes. Tots els qui'm llegeixin ja saben que avui aquestes col·leccions comencen a fer goig i que per ser desconegudes en sa majoria, no sols del nostre públic, sinó molt sovint dels propis col·leccionistes i aficionats, era necessari que'ls diaris ne comencessin a parlar. Es per això que la Casa, responnent al seu títol de VELL I NOU, ha decidit destinar una de les seves columnes an aquesta feina, on un dia se parlarà en general d'una col·lecció, i un altre dia d'un objecte interessant, de vendes, i de llegats, de compres i de canvis.

El nombre dels col·leccionistes és avui ja prou important per a donar matèria d'una crònica setmanal, i sens dubte aquest nombre augmentarà cada dia més, si judiquem per la gent nova que s'ha llençat de poc temps a la feina de recollir les velles relíquies del passat.

Perquè al costat d'aquells que's deien i se diuen Miquel i Badia, Estruch, Pascó, Cabot, Junyent, Rusiñol, Muntadas, Güell i López, Comte de Güell, Amatller, de Riquer i altres, que són com les columnes del Palau dels Col·leccionistes, hi han anat brostant per ci per lla col·leccions tan interessants com les de la senyora Marquesa de Cruilles, Peñasco, Bayona, Churrua, i d'ara de poc, en Lluís Plandiura, comerciant i home entès en coses d'art com el primer, que si fins ara s'havia dedicat a comprar pintura de la més moderna que hi havia, mentres sigués bona, ara ha entès que això de lo nou i lo vell

TEIXIT COPTE DEL SEGLE V, 27 x 24 cm. Col·lecció de D. G. Homar

són paraules de valor entès, i que tant bé està un bon bodegó den Picasso com un plat valencià del segle XIV. En Plandiura, a judicar per la furia que porta, farà parlar sovint d'ell, car s'es llençat pels espais de l'antiguitat amb una velocitat futurista, parella a la que porta el seu H. P. per aquestes carreteres de Nostre Senyor.

Això doncs, como se veu, comença a presentar un bell aspecte, i cada dia més la gent se va enternint amb les coses antigues, fugint de les coses alemanyitzades que li ofereix el botiguer barceloní. Es clar que seria trista per la gent creadora del nostre temps aquesta tendència general del públic a les coses antigues, si no hi hagués qui treballa en el reviscolament de les arts i els oficis d'art, per a que arribin a donar fruits tant bells com els del passat. És clar que no manca qui en aquest ram és prou capaç de fer-nos quedar bé davant de l'història, però aquests fets van tant poc a poc i la vida tant depressa, que no arriben a donar l'abast.

Per altra part, és a base de les coses antigues que hem vist renaixer les més inesperades coses noves, i que l'amor a lo del passat és molt possible que encarrili el carro de les arts pel bon camí de la tradició. Vegim sinó, com a un exemple de lo que diem, l'estada de Maricel a Sitges que en Miquel Utrillo guarneix, on se troben ben agermanades com si fossin sortides d'una mateixa fornada, coses que'n el temps són tan llunyanes com una estatua den Casanovas o den Clarà i qual-sevulla dels vells retaules o escultures que formen part de la col·lecció que estatja aquella casa.

No cal dir que Maricel ens ocuparà sovint, per que avui en Miquel Utrillo, redactor de la Casa, és conegut entre'ls que compren, com una de les més senyalades figures, i qui diu d'ell vol dir de tots els que com ell fassin acopi de belles col·leccions, que alhora que una font de goig pels ulls constitueixen una ensenyança per les generacions noves. Maricel és avui ja un monument de Catalunya, per lo Nou y per lo Vell, per lo de fóra i per lo de dins, i la seva anomenada ja fa que hi hagin empentes per a veure'l.

No seria ni just ni onest per en Fura, humilíssim ciutadà de Barcelona, deixar aquesta secció sense un lloc destinat a la Ciutat, que és una col·leccionista com un altre, i que té ja un Museu que dona gust de veure, amb unes quantes seccions esplèndidament proveïdes, i amb gestions fetes i en camí de fer-se per a proveir-la més. És clar que cal fer una distinció entre lo que és una col·lecció pública i una col·lecció particular, però nosaltres tendim a que'ls col·leccionistes sentin anomenar sovint el Museu i s'interessin pel Museu, fins a pensar en allò que pensen els grans col·leccionistes de tota

l'Europa; ço és, que en certa manera ells són una avençada del futur Museu, i que aquest serà l'estoig de les seves col·leccions quan Nostre Senyor els cridi cap a l'altre vida.

Ja veuen, doncs, com jo, pobre Fura de mi, amb tantes coses per a fer tindre feina sobrada, per a el compliment de la qual compto amb les meves pobres qualitats físiques i morals i l'ajuda de tots els col·leccionistes que no dubto tindrè, donada l'absoluta bona qualitat de les meves honestes intencions.

Servidor,
FURA

NOTICIES

Podem anunciar una Exposició propera de remarcable interès. Tindrà lloc en el Fayans Català. Se tracta d'exhibir valioses i magnífiques estampes japoneses i gravats al boix de gran valú. Ja'n parlarem.

En el Círcol Artístic de Sant Lluç han tingut el bont acert de constituir, amb caràcter permanent, l'Exposició de les obres dels seus socis, renovant-se, en part, periòdicament, quedant sempre oberta al públic.

Llegim a la «Pàgina Artística» de La Veu de Catalunya que'ls escultors Clarà i Casanovas han rebut comanda de modelar dues estatués destinades a l'ornament de l'estada Maricel, de Sitges.

L'obra den Clarà és un monument que ha d'ocupar la plaça del Baluart davant l'entrada de l'edifici, i la den Casanovas se destina al jardí sospès que se està construint damunt les terrasses de les cases que han entrat a formar part del conjunt de Maricel.

En el Saló Parés, el senyor Laureà Barrau ha exposat uns quadres pintats a Menorca, lloc actual de la seva residència.

El dia 9 d'Abril, en Joaquim Mir exposarà notes de l'Alcàzar amb figures humanes, en el Saló Parés. També farà una Exposició l'Herman Anglada.

En Quer i l'Aragay, de quines obres ens ocuparem extensament dintre de poc, faràn una Exposició de ceràmica en el Fayans Català.

Els alemanys no perden el temps. Per de prompte ja s'han emportat cap a Berlín el prodigiós políptic del Corder místic, pintat per en Joan i l'Humbert Van Eyck, joia prehuada de la Catedral de Gant. Com que ja'n tenien un troc volen completar la peça. Això és degut al seu esperit d'organització.

Després diràn que no estimen les obres d'art! Lo que hi hà és que quant no se les poden emportar, les bombeigen.

En Gustau Violet, el bon estatuàire català, ha marxat a la guerra. Des de'l front, si pot, ens enviarà dibuixos. «Ho faré per VELL I NOU, si no'm posen dintre un forat fangós, on no hi veigi més enllà del meu nas. Aquesta guerra careix de bellesa. Els alemanys ho enlleixegen tot. ¡Fins això!»

Dintre de poc veurem exposada a la galeria Dalmau, com única obra, un gros esmalt den Mariano Andreu, la figura esmaltada de la Mare, de la trinitat de l'Amor. Mancaràn ara l'orb i la cortisana.

Per el seu tamany serà l'obra més gran que d'esmalt s'haurà fet.

En Josep Clarà, el nostre estatuàire, ha fet entrega al Ajuntament de Palma, del projecte de monument a Ramon Lull. Ja'n parlarem amb el seu degut espai.

Ha sigut restaurat «magníficament» segons diu Nuova Antologia l'orga del Duomo de Pisa, famosa obra de Azzolino della Ciaja.

Imp. E. Gabañach, S. en C. — Diputació, 308 — Barcelona

FAIANS CATALA
SANTIAGO SEGURA S.C.
MARBRES
VAIXELLES
PERFUMERIA
ANTIGUITATS
BRONZES
BONBONERES
CRISTALLERIES
GRANVIA 615 BARCELONA TELEF. 1884

MARC I GRAVATS
LA PINACOTECA
CORTS CATALANES 644
BARCELONA

J. Valenciano
ANTIGUITATS
CORRIBIA 2^{ra}al
BARCELONA

LA CANTONADA
CORRIBIA 7^a
ANTIGUITATS
COMPR A
VENDA

A. LLUCH I J. OLIVA
Orador de daurats i decoració antiga MALLORCA, 286, BAIXOS
i moderna. Restauració d'antiguitats BARCELONA

J. Dalmau
ANTIGUITATS
MOBLES CUADROS
PORTAFERRICA 18

J. MORAGAS
Compra, venda i exposició d'objectes d'art antic
Plaça de la Catedral, 2 bis
BARCELONA

A. CLOSA
Antiguitats
PLASSANOVA 5
CAPELLANS 2^{ra}al.

Grans Magatzems El Siglo
Secció de Curiositats - 3er pis.
Exposició y Venda de
Antiguitats

FLORENCI VECIANA
DAURATS : RESTAURACIONS
MARCS
Trompetes de Jaume I, núm. 1

J. CUYAS
TALLAS - DECORAT
RESTAURACIONS
Casanova, 31 - BARCELONA

XAMPANY
COSSÉ
- EPERNEY -
GRAND CUVÉE
DOS ESTRELLAS

SARVA
AIGUA DE TAULA
— MANANTIAL —
PARK GÜELL

G. Homar
Canuda, 4 - Barcelona
Mobles, Làmpares
Mosaics, Decoració
Compra i venda
d'antiguitats

CARVAJAL
SAGELLS PER A
COL·LECCIONS
ANTIGUITATS
Plaça del Teatre, 1, ent.^{1a}
BARCELONA

Vell i Nou
• Subscripció •
Pts. 1'50 trimestre

JOIES D'ART
JOAN VALENTÍ
PASSEIG DE GRACIA, 84

J. Plonch. PALLA 17.
LLIBRES I GRAVATS
ANTICS
COMPR A VENDA
ANTIGUITATS

P. REIG I FILL
RAMBLA DE CATALUNYA 23
RESTAURACIÓ I REPRODUCCIÓ
DE MOBLES ANTICS

PIANOS AUTOPIANISTES
CHASSAIGNE FRÈRES
de 65 i 88 notes
Passeig de Gracia 38